

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
7005-08

meddelad i Stockholm den 13 oktober 2009

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Örebro län
701 86 Örebro

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Sven Olsson
Fårsön
610 41 Ringarum

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköping dom den 30 september 2008 i mål nr 1640-08,
se bilaga

SAKEN

Förbud enligt djurskyddslagen

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Yrkanden

Länsstyrelsen i Örebro län yrkar att Regeringsrätten undanröjer kammarrättens dom och fastställer länsrättens dom.

Dok.Id 78972

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

AA bestrider bifall till överklagandet. Han yrkar att Regeringsrätten ska hålla muntlig förhandling i målet.

Länsstyrelsens talan

Länsstyrelsen anför bl.a. följande. Det framgår klart och tydligt av lagtexten och lagförarbetena när djurförbud ska meddelas och när undantagsbestämmelsen kan tillämpas. Lagstiftarens avsikt att skärpa de aktuella bestämmelserna för att stärka djurskyddet kan inte missförstås. Tillämpningen av undantagsbestämmelsen i 29 § andra stycket djurskyddslagen (1988:534) förutsätter, enligt förarbetena, att det helt klart har varit fråga om en engångsföreteelse. Att djuren inte vanvårdats, att åtgärder till viss del vidtagits vid tidpunkten för avgörandet av frågan om djurförbud samt att förelägganden till viss del följts saknar betydelse för bedömningen av om det är uppenbart att ett upprepande inte kommer att ske, när det är fråga om meddelande av djurförbud vid upprepade förelägganden. Bedömningen av risken för upprepande är inte heller begränsad till de omständigheter som omfattas av de meddelade föreläggandena.

Djurskyddslagen och föreskrifter med stöd av denna är till för djurens bästa, inte djurhållarens. Reglerna i djurskyddslagstiftningen är utformade för att trygga djurskyddet, värnandet om djuren och till för att eliminera risken för att djuren far illa. Reglerna ska därför följas. Det är genom inspektioner visat att AA år efter år inte har vidtagit sådana förberedelser att han snabbt har kunnat ta in djuren eller förse dem med ligghallar när väderomslag har skett. Han har vid tre tillfällen (2003, 2004 och 2005) förelagts att se till att djuren har tillgång till ligghall samt torr och ren liggplats. I vart fall två av föreläggandena har föregåtts av tillsägelser att ordna detta. Som kammarrätten konstaterat har djurskyddsinspektören vidare sagt till om installning/ligghallar även i november 2006 och november 2007. Denna rad av tillsägelser och förelägganden visar att AA notoriskt överträder gällande djurskyddsföreskrifter. Han visar därigenom bristande respekt för gällande lagstiftning.

Med hänsyn till vad som ovan anförts kan det inte anses uppenbart att ett uppreparande inte kommer att ske, vare sig avseende föreläggande i samma sak igen eller rörande andra frågor där AA kan ha en annan uppfattning om vad som är bäst för djuren än vad djurskyddsbestämmelserna anger.

AAs talan

AA anför bl.a. följande. I målet är redan från början klarlagt att något djurhälsoproblem inte har förelegat. Det har inte påståtts att djuren har missköts eller annars farit illa, utan föreläggandena har helt baserats på den omständigheten att det från kontrollmyndighetens sida har gjorts gällande att djuren fått tillgång till ligghallar för sent med hänsyn till temperaturförhållandena. Han har vid varje tillfälle de tre berörda åren sett till att djuren haft tillgång till ligghallar inom den tid som angivits i förelägandet; låt vara för ett år med visst överdrag. Det har hela tiden funnits tillgång till ligghallar för alla djur, men viss omflyttning av djuren har behövt ske för att samtliga ska få tillgång till hallarna. Han har vidare driftsatt ytterligare en ligghall för en kostnad i storleksordningen 250 000 kr. Detta medför att det i dag finns ligghallsutrymmen för långt fler djur än han har.

Inga nya anmärkningar eller förelägganden har riktats mot honom. Att på basis av förelägganden som är fattade på så lösa grunder säga att han efter tre sådana förelägganden, som i och för sig har följts, inte skulle ha rätt att fortsätta med sin djurdrift utan drabbas av ett djurförbud är inte rimligt. Hänsyn måste även tas till de sociala problem han hade under år 2005. När det gäller risken för fortsatta förelägganden måste också beaktas att han byggt ytterligare en ligghall och att ännu en motsvarande hall ska uppföras. Han har alltså tagit till sig kommunens uppfattning om när djuren ska ha tillgång till ligghall, oavsett om kommunens uppfattning är rätt eller fel.

Det måste vara en sådan nivå på föreläggandena ur såväl djurskydds- som djurhälsosynpunkt att det går att se att ett åsidosättande inneburit en allvarlig risk för djurhälsan. Någon sådan risk har inte förelegat i detta fall.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Lagrums m.m.*

Enligt 26 § djurskyddslagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna ska följas. Enligt 29 § första stycket 5 ska länsstyrelsen meddela förbud att ha hand om djur eller ett visst slag av djur bl.a. för den som vid upprepade tillfällen har varit föremål för beslut enligt 26 §. Enligt andra stycket ska förbud dock inte meddelas, om det är uppenbart att ett upprepande inte kommer att inträffa.

I fråga om tillämpningen av andra stycket uttalades i förarbetena att omständigheterna ska vara sådana att det finns en logisk förklaring till det inträffade och att det inträffade utan tvekan framstår som en ren engångsföreteelse (prop. 2001/02:93 s. 20 f.).

Regeringsrättens bedömning

AA har varit föremål för sådana förelägganden som avses i 26 § djurskyddslagen vid tre tillfällen under åren 2003, 2004 och 2005. Förutsättningarna för att meddela förbud enligt 29 § första stycket 5 djurskyddslagen är således uppfyllda om omständigheterna inte är sådana att undantagsbestämmelsen i andra stycket är tillämplig. Det har inte kommit fram något som visar att förhållandena vid tidpunkten för länsstyrelsens beslut var sådana att undantagsbestämmelsen var tillämplig. Länsstyrelsens beslut var således riktigt.

Det har nu gått nästan fyra år sedan det senaste föreläggandet utfärdades. AA har uppfört en ny ligghall till en tämligen hög kostnad. Det har inte kommit fram att han under denna tid brustit i de skyldigheter han har enligt djurskyddslagstiftningen. Mot denna bakgrund gör Regeringsrätten den

Mål nr
7005-08

bedömningen att det i dag inte finns tillräckliga skäl att besluta om en så ingripande åtgärd mot AA som ett djurförbud skulle innebära.

Vid denna utgång i målet faller yrkandet om muntlig förhandling.

Kjerstin Nordborg

Marianne Eliason

Peter Kindlund

Anna-Karin Lundin

Kristina Ståhl

Susanne Ritseson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-09-02